

Zatrudnianie cudzoziemców w Polsce

Prowadzący: **Paweł Ziółkowski**

Kto to jest cudzoziemiec?

**Cudzoziemcem jest każdy,
kto nie posiada obywatelstwa polskiego**
(obcokrajowiec lub bezpaństwowiec).

Art. 3 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach

Polskie przepisy nie znają pojęcia podwójnego obywatelstwa.

Zatrudnianie cudzoziemców za granicą

Jeżeli polska firma chce zatrudnić cudzoziemca za granicą, polskie przepisy co do zasady nie znajdują zastosowania.

W szczególności nie trzeba występować w Polsce o zezwolenie na pracę.

Kraj zatrudnienia może jednak określać pewne warunki dotyczące zasad wykonywania pracy przez obcokrajowców (z punktu widzenia tego kraju).

Zatrudnianie cudzoziemców w Polsce

Ze względu na ochronę polskiego rynku pracy ustawodawca wprowadził instytucję zezwoleń na pracę.

Ma ona na celu nakłonienie pracodawców do zatrudniania w pierwszej kolejności pracowników polskich.

Ochrona rynku pracy w UE

- Z chwilą wejścia do UE rozszerzeniu uległ krąg osób preferowanych do zatrudnienia.
- W chwili obecnej mamy dwa rodzaje cudzoziemców:
 - **Obywateli UE/EOG i Szwajcarii (kraje unijne) traktuje się tak, jak obywatele polskich**
 - **W stosunku do pozostałych obywateli stosuje się ograniczenia**

Zezwolenie na pracę

Zezwolenie na pracę jest wymagane wówczas, gdy cudzoziemiec:

- 1) wykonuje pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy z podmiotem, którego siedziba lub miejsce zamieszkania albo oddział, zakład lub inna forma zorganizowanej działalności znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) w związku z pełnieniem funkcji w zarządzie osoby prawnej wpisanej do rejestru przedsiębiorców lub będącej spółką kapitałową w organizacji przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres przekraczający łącznie 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy;
- 3) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 30 dni w roku kalendarzowym do oddziału lub zakładu podmiotu zagranicznego, jego podmiotu zależnego lub podmiotu powiązanego długoterminową umową o współpracy albo podmiotu powiązanego, w rozumieniu ustawy o PIT, z pracodawcą zagranicznym;
- 4) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego, nieposiadającego oddziału, zakładu lub innej formy zorganizowanej działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu realizacji usługi o charakterze tymczasowym i okazjonalnym (usługa eksportowa);
- 5) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 30 dni w ciągu kolejnych 6 miesięcy w innym celu niż wskazany w pkt 2-4.

Art. 88 ustawy o promocji zatrudnienia

Procedura uzyskania zezwolenia

1. Wniosek o zezwolenie na pracę
2. Sprawdzenie sytuacji na lokalnym rynku pracy
3. Zezwolenie na pracę
4. Uzyskanie wizy lub zezwolenia na zamieszkanie

Koszty uzyskania

**Wyплаты na rzecz cudzoziemców,
naliczone od nich składki ZUS oraz zasiłki
nie stanowią kosztu uzyskania, **jeżeli
cudzoziemiec nie posiada dokumentu
uprawnającego do pobytu na terytorium
Rzeczypospolitej Polskiej****

Art. 23 ust. 1 pkt 55b PIT

Art. 16 ust. 1 pkt 57b CIT

Wyłączenia

Zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia mogą mieć charakter:

- **Podmiotowy** (np. zezwolenia nie potrzeba w przypadku cudzoziemców posiadających status uchodźcy)
- **Przedmiotowy** (np. zezwolenia nie potrzeba w przypadku cudzoziemców wygłaszających okazjonalne wykłady, referaty lub prezentacje o szczególnej wartości naukowej lub artystycznej, którzy zarazem zachowują miejsce stałego pobytu za granicą)

Rola rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (*Dz. U. z 2015 r. poz. 588*)

Szczególne rozwiązanie

Zezwolenie nie jest wymagane w przypadku cudzoziemców będących obywatelami Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy, wykonującymi pracę przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, niezależnie od liczby podmiotów powierzających im wykonywanie pracy, jeżeli przed podjęciem przez cudzoziemca pracy powiatowy urząd pracy, właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego lub siedzibę podmiotu powierzającego wykonywanie pracy, zarejestrował pisemne oświadczenie tego podmiotu o zamiarze powierzenia wykonywania pracy temu cudzoziemcowi, określające nazwę zawodu, miejsce wykonywania pracy, datę rozpoczęcia i okres wykonywania pracy, rodzaj umowy stanowiącej podstawę wykonywania pracy oraz wysokość wynagrodzenia brutto za pracę, informujące o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o lokalny rynek pracy oraz o zapoznaniu się z przepisami związanymi z pobytem i pracą cudzoziemców, a praca ta wykonywana jest na podstawie pisemnej umowy na warunkach określonych w oświadczeniu.

§ 1 pkt 20 rozporządzenia

Szczególne rozwiązanie

Ze względu na wykorzystywanie możliwości zatrudnienia na podstawie oświadczenia ustawodawca coraz więcej urzędów pracy wprowadza ograniczenia, a dodatkowo ustawodawca zamierza wprowadzić nowe rozwiązania ograniczające możliwość legalizowania wjazdu do Polski.

Rejestracja pobytu

Podstawa prawna:

ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (*tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1525 z późn. zm.*)

Rejestracja pobytu

- Cudzoziemiec unijny może przebywać w Polsce do 3 miesięcy bez konieczności spełniania dodatkowych warunków.
- Pobyt dłuższy niż 3 miesiące jest możliwy np. w celu wykonywania pracy.
- Powyżej 3 miesięcy cudzoziemiec powinien zarejestrować swój pobyt.

Czas pobytu a PIT

- Jeżeli pobyt w Polsce nie przekracza 183 dni – cudzoziemiec zachowuje status nierezydenta
- Powyżej 183 dni – może zachować status nierezydenta, jeżeli przedłoży certyfikat rezydencji
- Certyfikat rezydencji należy co roku odnawiać

Zatrudnienie w Polsce a PIT

- Stosunek pracy – jak w przypadku Polaków
- **Umowy cywilnoprawne:**
 - **Jeżeli podatnik nie uzyskał statusu rezydenta, podatek wynosi 20% bez kosztów uzyskania**
 - **Jeżeli podatnik uzyskał status rezydenta, podatek wynosi 18% po odjęciu kosztów uzyskania (20%)**

PESEL a NIP

- Przed 1 marca 2015 r. cudzoziemcom powszechnie nadawany był nr PESEL
- **Od 1 marca 2015 r. PESEL jest nadawany w szczególnych okolicznościach** (np. w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy)

PESEL a NIP

Identyfikatorem podatkowym jest:

- 1) numer PESEL** - w przypadku podatników będących osobami fizycznymi **objętymi rejestrem PESEL** nieprowadzących działalności gospodarczej lub niebędących zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług;
- 2) NIP** - w przypadku pozostałych podmiotów podlegających obowiązkowi ewidencyjnemu, o którym mowa w art. 2.

Art. 3 ust. 1 ustawy o NIP